

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

privind învinuirea lui

Damian Botnari

(art. 151 alin. (4) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-1291/2023

Nr. PIGD 1-21029307-01-1ra-08082023)

Recursuri inadmisibile depuse până la 01 septembrie 2023; motivarea instanței de apel cu privire la vinovăție este suficientă; dezacordul cu pedeapsa individualizată legal nu constituie temei de recurs.

18 septembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Adrian Clevada

Curtea de apel: Ala Rotaru, Ruslana Burdeniuc, Dumitru Pușcașu

Ion Talpa, Oxana Mironov, Svetlana Șleahțișchi

Curtea Supremă de Justiție: Nadejda Toma, Liliana Catan, Anatolie Țurcan,

Elena Cobzac

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Damian Botnari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Leonid Chirtoacă, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Damian Botnari s-a născut în anul 1990 în orașul Florești. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal (vătămarea intenționată gravă a sănătății, care a cauzat decesul).

2. Damian Botnari a fost apărat de avocații Sergiu Tica și Victor Griju.

3. Cauza a fost examinată în procedura generală. Damian Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 14 ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Aurelia Arusoi, a fost admisă integral. De la inculpat s-au încasat cheltuielile judiciare.

4. Instanța de apel a judecat cauza de două ori. La 28 iulie 2021, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul inculpatului și a menținut sentința. Prin [decizia](#) din 17 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul ordinar declarat de către condamnat și a trimis cauza la rejudecare. La 17 ianuarie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul inculpatului și a menținut sentința.

5. La 09 februarie 2023, Damian Botnari a depus recurs. La 13 martie 2023, a declarat recurs în interesele condamnatului și avocatul Victor Griju.

6. Urmărirea penală a început la 07 decembrie 2020 și s-a terminat la 24 februarie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 25 februarie - 19 aprilie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 27 mai - 06 octombrie 2021 și 27 decembrie 2021 – 17 mai 2022. Dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție la 08 august 2023.

7. Damian Botnari a fost anterior condamnat în mai multe cauze penale. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 06 iulie 2007 acesta a fost condamnat, în baza art. 186 alin. (2) lit. a), b), c), d) Cod penal, la șase luni de închisoare cu executare. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 03 octombrie 2007, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, acesta a fost condamnat la un an și o lună de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu termen de probațiune de un an. Prin sentința Judecătoriei Florești din 14 decembrie 2012, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d)

Cod penal, el a fost condamnat la 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

8. Damian Botnari a fost învinuit că, la 06 decembrie 2020, aproximativ la ora 18:00, aflându-se în una din încăperile situate pe teritoriul stânei ce îi aparținea Î.I „Chersac Valeriu”, situată în extravilanul orașului Biruința, raionul Sîngerei, a inițiat un conflict verbal cu Oleg Tomuz. Din cauza neîndeplinirii de către ultimul a obligațiilor de serviciu, Damian Botnari a transformat conflictul în bătaie, aplicând lui Oleg Tomuz mai multe lovituri cu pumnii, picioarele și alte obiecte pe diferite părți ale corpului. Oleg Tomuz s-a ales cu vătămări corporale grave periculoase pentru viață, care s-au soldat cu deces. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal.

b. Probatoriul acuzării

9. Martorul Iurie Doni a declarat că lucrează cioban la stâna din extravilanul satului Alexandreni. De stână avea grijă Anatolie Neamțu. La stână, de aproximativ trei săptămâni, activa ca cioban și Damian Botnari, o persoană impulsivă. De aproximativ o săptămână, Anatolie l-a adus la stână și pe Oleg Tomuz, pentru a lucra cioban. El era o persoană liniștită, ce i se spunea făcea. Avea un singur minus, nu prea se orienta la lucrurile care trebuia să le facă. Oleg a fost cazat în casa de pe teritoriul stâniei, iar el cu Damian dormeau în vagon. Masa serveau împreună în vagon. La 06 decembrie 2020, în jurul orelor 16:30-17:00, după ce au închis animalele în ocol, cei trei au mers în vagon pentru a pregăti masa și a aprinde focul. Ei nu au consumat alcool. În cursul serii, Damian a început să-i învinuiască pe Oleg că nu poate nimic să facă, că nu se descurcă la nimic și a început să-l bată cu pumnii în regiunea capului. L-a lovit de vreo 4-5 ori. Ultimul se ținea de abdomen, după care Damian a mai luat și un lemn destinat pentru foc și l-a mai lovit de câteva ori pe unde nimerea. El a intervenit și i-a despărțit. După ce a fost bătut Oleg, a văzut că acesta se simte rău și el l-a dus în casă, din nas îi curgea sânge. El nu a văzut ca Oleg să i-a toporul și să-l amenințe pe Damian, sau să-l lovească. Vinovat în conflictul iscat este Damian. Oleg nu era agresiv. Anterior, au mai existat cazuri când Damian l-a lovit pe Oleg (f.d 48, Vol.I).

10. Martorul Anatolie Neamțu a declarat că, în dimineața zilei respective, a fost telefonat de către Damian Botnari cu privire la un incident la stână. La sosire, i-a văzut pe Iurie și Damian în stare de ebrietate. Aceștia i-au comunicat că s-au dus să-l cheme pe Oleg la masă, dar l-au găsit întins jos pe podea și probabil e mort. El s-a apropiat de Oleg și a observat că era cu capul la podea și a anunțat poliția. Iurie și Damian, aflați în stare de ebrietate, au oferit explicații neclare cu privire la

ce s-a întâmplat. El nu cunoaște despre incidente ca animalele să fi atacat lucrătorii. La momentul angajării, Oleg avea o vânătăie la ochi, iar alte leziuni nu le-a observat la acesta. În ziua incidentului, după sosirea poliției, Damian a declarat că victima ar fi fost lovită de un vițel, iar ulterior a afirmat că acesta ar fi căzut de pe gard.

11. Potrivit procesului - verbal de confruntare din 09 decembrie 2020, dintre Damian Botnari și Iurie Doni, inculpatul a explicat în detaliu despre circumstanțele cazului, motivul conflictului și modalitatea de aplicare a loviturilor (f.d 53-54, Vol.I)

12. Prin raportul de expertiză judiciară nr.202028C0079, din 09 februarie 2021, s-a constatat că cauza decesului cet. Oleg Tomuz a survenit în urma traumei cranio-cerebrale închise, cu hemoragie subarahnoidală cerebrală, cerebelară, hemoragie în ventricolele cerebrale, imbițiții hemoragice în creierul cerebral, edem cerebral pronunțat. S-a constatat traumă închisă a toracelui cu hemotorace pe dreapta, lezarea plămânului drept, fracturi de coaste bilateral pe linii anatomice diferite, hemoragii în țesuturile moi la cap, torace, echimoze și excoriații față, trunchi, umărul drept. Vătămările corporale indicate au o vechime de c.c.a 6 - 18 ore pînă la deces, au fost cauzate prin lovituri cu un corp, obiect dur-contodent în același rînd și cu pumnii și picioarele și după caracterul său se califică ca grave, fiind periculoase pentru viață. Decesul lui Oleg Tomuz a survenit cu 17 - 20 ore înainte de necropsie. În sângele prelevat de la cadavru alcool etilic nu s-a depistat (f.d.71-75, Vol.I).

13. În raportul de expertiză judiciară nr.201937A0396, din 30 decembrie 2020, s-a stabilit că Damian Botnari nu suferea de maladii psihice cu semnificație psihiatrică legală, avea capacitatea de a conștientiza și dirija cu acțiunile sale și poate fi recunoscut responsabil (f.d 78-79, Vol.I).

14. Procesului-verbal de verificare a declarațiilor inculpatului la locul infracțiunii din 11 decembrie 2020, cu anexă CD cu secvențele video, explică motivul și circumstanțele comiterii infracțiunii (f.d 125-126, Vol.I)

15. Alte probe relevante: procesul-verbal de examinare a cadavrului din 07 decembrie 2020 (f.d.68 Vol.I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii a martorului Iurie Doni din 08 decembrie 2020, cu anexă un CD-DVD cu secvențele video (f.d 50-51, Vol.I).

c. Sentința

16. La 19 aprilie 2021, prin sentința [Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei](#), Damian Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la 14 ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Aurelia Arusoi, a fost admisă integral și a fost încasat de la Damian Botnari în beneficiul

succesorului părții vătămate, prejudiciul material de 6.592 de lei și prejudiciul moral de 3.000 de lei. A fost încasat de la Damian Botnari în beneficiul statului suma de 24.712 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

17. La individualizarea pedepsei, instanța a luat în considerare gravitatea infracțiunii comise, personalitatea inculpatului, precum și faptul că infracțiunea imputată este una deosebit de gravă. Instanța a reținut că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog și lipsesc circumstanțe atenuante și agravante. Instanța nu a recunoscut ca circumstanță agravantă comiterea de inculpat a unor infracțiuni similare, din motiv că antecedentele penale sunt stinse.

d. Prima procedură de apel și de recurs

18. La 30 aprilie 2021, Damian Botnari a declarat apel și a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile sale să fie recalificate din art. 151 alin. (4) Cod penal în art. 179 Cod penal, cu aplicarea unei pedepsei mai blânde. Apelantul a susținut nevinovăția sa și a declarat că, la 06 decembrie 2020, aflându-se la serviciu, pe teritoriul orașului Biruința, raionul Sîngerei, a venit la lucru și Oleg Tomuz, cu ochiul stâng vânăt. Ultimul a lucrat cu animalele și a fost lovit de un vițel. El nu a avut cu el conflicte, se cunoșteau de 4-5 zile. L-a lovit pe Oleg cu palma pe față și cu piciorul în regiunea piciorului, însă a negat aplicarea altor lovituri. A solicitat să se țină cont de expertiza medico-legală, este creștin și îi pare rău că persoana a decedat, se căiește (f.d. 253, Vol. I).

19. La 24 mai 2021, inculpatul suplimentar a invocat că a fost amenințat cu moartea de către ofițerul de urmărire penală dacă nu va declara cele indicate de către polițiști. Ca urmare, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal (f. d. 253, Vol. I, și f.d. 12, Vol. II).

20. La 28 iulie 2021, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul inculpatului și a menținut sentința. Instanța de apel a relatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă. Instanța a respins argumentele inculpatului că vătămarile corporale depistate la partea vătămată i-au fost cauzate în urma lovirii unui taur cu coarnele, întrucât sunt contradictorii, lipsite de orice motivare logică și în directă contradicție cu probele cercetate în instanța de judecată.

21. La 24 mai 2021, Damian Botnari a declarat recurs și a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate. Recurentul a precizat că a fost amenințat și agresat fizic și moral de către ofițerii de urmărire penală să recunoască vinovăția.

22. Prin decizia din 17 mai 2022, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursul, a casat decizia și a remis cauza la rejudecare în instanța de apel. Instanța a reținut

că curtea de apel nu s-a pronunțat convingător asupra motivelor invocate în apelul inculpatului și în cererea depusă de acesta la 24 mai 2021.

e. A doua procedura de apel

23. La 17 ianuarie 2023, [Curtea de Apel Bălți](#) a respins apelul declarat de inculpat și a menținut sentința. Decizia motivată a fost pronunțată la 14 februarie 2023.

24. Instanța a constatat că solicitarea inculpatului privind casarea sentinței, cu recalificarea acțiunilor acestuia din art. 151 alin. (4) în art. 179 Cod penal, este neîntemeiată. Acțiunile lui Damian Botnari au fost corect constatate și încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal. Argumentele inculpatului precum că este nevinovat în comiterea infracțiunii săvârșite în baza art. 151 alin. (4) Cod penal sunt lipsite de temei. Instanța a considerat irelevante criticile formulate de inculpat precum că partea vătămată a decedat în urma leziunilor cauzate de la lovirea cu coarnele de un taur. Aceste declarații sunt pur declarative și se contrazic prin probele din dosar, inclusiv declarațiile martorului Iurie Doni și concluziile raportului de expertiză judiciară din 09 februarie 2021, potrivit cărora vătămrile corporale au fost cauzate cu 6-18 ore până la deces (a se para. 9, 13).

25. Instanța de apel a constatat că inculpatul nu a negat existența unui conflict cu partea vătămată, soldat cu aplicarea mai multor lovituri. Aplicarea loviturilor pe diverse părți ale corpului victimei a fost confirmată și în confruntările dintre inculpat și martorul Iurie Doni, consemnate în procesul-verbal din 09 decembrie 2020 (f.d. 53, Vol. I). Inculpatul a inițiat conflictul și l-a transformat în agresiune fizică, aplicând multiple lovituri cu pumnii, picioarele și alte obiecte. Invocarea stării de ebrietate sau a caracterului spontan al conflictului nu exclude intenția inculpatului. Martorul a declarat că inculpatul a mai agresat victima anterior (f.d. 48, Vol. I). În baza declarațiilor martorilor și a concluziilor din expertiză, instanța a stabilit că inculpatul este responsabil de decesul lui Oleg Tomuz.

26. Instanța a mai constatat că nu există indicii privind exercitarea unor acte de constrângere fizică sau psihică asupra inculpatului în vederea determinării în recunoașterea vinovăției. La 10 octombrie 2022, Procuratura de Circumscripție Bălți a sesizat Procuratura raionului Sîngerei, care a demarat un proces penal privind presupuse acte de constrângere psihică asupra lui Damian Botnari, exercitate de angajați ai IP Sîngerei. Din materialele dosarului a rezultat că inculpatul a fost reținut la 07 decembrie 2020, în calitate de bănuit pentru infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (4) Cod penal. Declarațiile privind pretensele acte de constrângere au fost formulate doar după condamnare și nu au fost aduse în discuție anterior. Inculpatul a fost condamnat pe baza unui probatoriu solid, iar instanța nu s-a bazat pe declarația de recunoaștere a vinovăției, dar pe un cumul de probe obiective, obținute independent.

f. Cererile de recurs

27. La 09 februarie 2023, Damian Botnari a depus recurs, fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei și a sentinței, însă nu prezintă argumente concrete în susținerea recursului. Cererea de recurs menționează că instanța nu are probe reale, doar contrafăcute și axate pe bănuieli (f.d.80, Vol.II). Suplimentar, prin mai multe cereri, condamnatul a completat argumentele indicate în recursul inițial, susținând în ansamblu lipsa probatoriului în săvârșirea infracțiunii incriminate, fabricarea dosarului, achitarea (f.d. 110, 115, 118, 131, Vol. II).

28. La 13 martie 2023, avocatul Victor Grijuc, în interesele condamnatului, a depus recurs, fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală. El solicită casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare. Potrivit acestuia, decizia este neîntemeiată și conține o pedeapsă prea aspră în raport cu faptele comise de către condamnat, care a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii de huliganism (f.d. 108, Vol. II).

29. La 23 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 11 septembrie 2025, procurorul-șef interimar al Secției reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție a Procuraturii Generale, Cătălin Scutelnic, a depus referință asupra recursurilor declarate, prin care a pledat pentru inadmisibilitatea acestora, pe motiv că recursul avocatului Victor Grijuc nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, iar recursul condamnatului este tardiv.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

31. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată public la 14 februarie 2023. Recursurile a fost declarate la 09 februarie și, respectiv, la 13 martie 2023. Termenul de declarare a recursului la acea perioadă era de 30 de zile. Prin urmare, recursurile au fost depuse în termen.

33. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

34. Recurenții nu au specificat erorile concrete comise de instanța de apel, nu au detaliat care motive nu au fost abordate de instanța de apel, sau ce norme de drept au fost aplicate incorect, și nici nu au invocat vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală. În esență, recursul condamnatului se referă la aprecierea eronată a probelor, iar recursul avocatului se bazează pe și individualizarea pedepsei. Argumentele din recursuri cad sub incidența temeiurilor pct. 6) și 10) alin. (1) art.427 Cod procedură penală.

35. Referitor la temeiul prevăzut în pct. 6) alin. (1) art.427 Cod procedură penală, în vigoare pînă la 01 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul acestui temei de recurs în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 100). Acest temei include cinci situații distincte. La caz, condamnatul nu a menționat de ce nu este de acord cu decizia contestată, la care argumente nu a primit răspuns din partea instanței de apel și de ce consideră că instanța ar fi admis o eroare gravă la aprecierea probelor sau aplicarea normelor de drept. La fel, nu sunt precizate erori concrete imputate instanței de apel, nu se arată ce norme legale ar fi fost incorect aplicate sau care norme imperative ar fi fost flagrant încălcate. Acesta nu prezintă probe noi care să confirme nevinovăția, dar se limitează doar la mențiunea aprecierii unor probe falsificate și nereale, fără a aduce elemente suplimentare.

36. Completul reiterează că potrivit art. 427 alin. (3) Cod de procedură penală, aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs. Decizia recurată conține motivele pe care își întemeiază soluția, este rezonabilă, corespunde probatoriului administrat, iar aprecierea probelor în instanța de apel nu este irațională. Simpla invocare a dezacordului cu probatoriul examinat de către instanțele inferioare, în lipsa unei critici pertinente și susținute de norme legale, nu poate justifica admiterea recursului. Completul notează că martorul Doni a descris în detaliu ce s-a întâmplat, iar pe corpul victimei au fost găsite mai multe leziuni corporale, ce coroborează cu declarațiile lui Doni. De

asemenea, în cadrul confruntării cu Doni, condamnatul a explicat ce s-a întâmplat cu adevărat, fortificând și mai mult temeinicia martorului Doni. Prin urmare, în această parte, recursul este vădit neîntemeiat.

37. Temeiul de recurs de la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurenții nu menționează prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel la stabilirea pedepsei neprivative de libertate. Dezacordul cu pedeapsa individualizată în mod legal nu constituie temei de recurs. Prin urmare, în această parte, recursul nu se încadrează în temeiurile de recurs.

45. Din motivele expuse supra și în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de Damian Botnari și avocatul Victor Grijuc împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Leonid Chirtoacă